

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četr leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četr leta	" 450
na mesec	" 160
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravništvo: Knafova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzojavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

K otvoritvi štajerskega deželnega zbora.

Celje, 20. septembra. »Nar. Dnevnik« izvaja včeraj na uvodnem mestu, da si obdrže Štaj. naprednjaki napram klerik. obstrukciji svoje rezervirano stališče tudi zanaprej. Obstrukcija klerikalcev v Gradeni ne pomenja vsled zahrbtnega in omalo-važeavnega postopanja klerikalnih voditeljev več splošnega nar. boja proti sedanjemu sistemu — in vsled tega je stališče naprednjakov samo po sebi in po stvarnem položaju utemeljeno. Oficijalno bode zavzel svoje stališče k obstrukciji strankin izvresevalni odbor še ta teden; volileci se bode to stališče pojasnilo na shodi prihodnjo nedeljo.

Moravski deželni zbor zaključen.

Brno, 20. septembra. »Brünner Zeitung« poroča v uradnem delu, da se drugo zasedanje moravskega deželnega zbora vsled najvišje odredbe zaključuje. V neuradnem delu se objavlja tozadne oficijalne komunike. Komunike izvaja: Ker pogajanja niso imela nobenega uspeha in je zlasti radi velikih elementarnih katastrof, ki so zadnje dni zadele Moravsko, potrebno, da se nemudoma izvedejo pomožne akcije, pri katerih morajo zlasti sodelovati deželni poslanci, je bilo potrebno, da se to zasedanje deželnega zbora zaključi.

Plenarna seja »Poljskega kluba«.

Lvov, 20. septembra. Predsednik »Poljskega kluba« prof. Glombinski je sklical na soboto popoldne plenarno sejo kluba v Lvov. Seje se udeleže vsi državni in deželni poslanci. V tej seji bo referiral prof. Glombinski o splošnem političnem položaju in posebej o razmerju tega položaja do zakona glede vodnih cest. Konferenca bo le formalnega značaja in se vsled tega ne bo na njej sklepal ničesar odločilnega. Referati se bodo potem v posameznih državno in deželnozborskih klubih temeljito preneseli. Nato se vrši v drugi polovici oktobra druga, odločilna seja, katere se udeležita tudi finančni minister Bilinski in gališki minister Dulemba. V tej seji pade odločitev radi vprašanja galiških vodnih cesta.

Nezaupnica dr. Germanu.

Lvov, 20. septembra. »Slovo Polskie« poroča, da se je vršil v Neusanderju, v volilnem okraju dr. Germana shod volilev, katerega je obiskalo nad 500 volilev. Po poročilu o političnem položaju se je sprejela resoluteja, v kateri se zahteva od vlade, da izvede zakon glede vodnih cesta iz leta 1901, dr. Germanu pa se ob enem izreka nezaupnica in se ga pozivlja, da odloži svoj mandat.

Češko - nemške spravne konference.

Praga, 20. septembra. V vseh političnih krogih vlada splošno zanimanje za češko - nemške spravne konference, ki se prično danes pri deželnem višjem maršalu prinu Lobkowitцу. Kar se tiče formalnosti

glede spravnih konferenc, je določeno, da jih otvorí princ Lobkowitz s posebnim nagovorom, v katerem se bo bavil s splošnim političnim položajem na Češkem in s posledicami tega položaja na delonezmožnost češkega deželnega zbora in slabim finančnim položajem na Češkem. Vsled tega bo apeliral govornik na zastopnike obeh narodnosti, da naj skušajo doseči v interesu ureditve razmer v češkem deželnem zboru sporazumljenje in za obe stranki častne pogoje. Nato bo govoril v imenu vlade cesarski namestnik grof Coudenhove in apeliral na zastopnike obeh narodnosti, naj se vendar zedinijo v svrhu delomežnosti češkega deželnega zobra. V imenu Čehov bo odgovoril dr. Škarda, v imenu Nemcev pa dr. Eppinger. Današnja konferenca bo imela vsled tega samo formalen značaj in še-le v nadaljnji posvetovanjih se bo pričelo meritorno razpravljanje.

Praga, 20. septembra. Cesarski namestnik grof Coudenhove je imel včeraj daljša posvetovanja z deželnim maršalom princem Lobkowitzem, z grofom Nostitzem, namestnikom deželnega maršala dr. Urbanom, dr. Eppingerjem in bivšim ministrom dr. Baerenreitherjem.

Praga, 20. septembra. Cesarski namestnik grof Coudenhove je imel včeraj daljša posvetovanja z deželnim maršalom princem Lobkowitzem, z grofom Nostitzem, namestnikom deželnega maršala dr. Urbanom, dr. Eppingerjem in bivšim ministrom dr. Baerenreitherjem.

Praga, 20. septembra. Posvetovanja nemških delegatov za spravne konference so se pričela snoči v »Deutsches Haus« in bodo trajala pozno v noč.

Praga, 20. septembra. Češko-nemških spravnih konferenc se udeleže za Nemce slediči državni in deželni poslanci: dr. Eppinger, Bachmann, Pacher, dr. Herold, dr. Baerenreither in grof Nostiz. Pri posvetovanju, ki je tako obsežno, je najprvo podrobno poročal dr. Eppinger o dosedanjih poskusnih spravnih konferenceh in njih uspehih. Nato se je vnela daljša debata glede taktike, katero naj zasledujejo Nemci. Med zastopniki posameznih nemških frakcij se je končno glede tega vprašanja doseglo popolno sporazumljenje.

Praga, 20. septembra. Posvetovanje nemških delegatov za češko-nemško spravno konferenco se je zelo raztegnilo. Ob 9. zvečer se je za eno uro prekinilo in ob desetih zopet nadaljevalo. Iz dosedanjih debat se mora posebno poudarjati, da Nemei

zahtevajo, da naj se formulirajo najnižje zahteve, katere morajo staviti Nemci, ako se hočejo vzdržati na površju. Eden govornikov je poudarjal, da morajo Čehi predloge Nemcev sprejeti, ako jim je res kaj do sprave in kar je tem lažje, ker so te predloge molče že odobili. Te zahteve se tičejo vpeljave volilnih kurij, kreiranja drugega podpredsednika v deželnem zboru, zvišanja mandatov deželnih odbornikov. Tudi vprašanje sočasnega zborovanja davčne in finančne komisije se je obravnavalo. Posvetovanja so končala pozno poноči.

Praga, 20. septembra. O posvetovanju čeških odposlancev za spravne konference se je izdal snoči sledeči oficijalni komunike: Češko konservativno veleposestvo zastopata grof Thun in grof Clam-Martinic, Mladče dr. Škarda in Pacák, Staročehe dr. Srb, agrarci Dvořák in Pasterník, radikale dr. Baxa in Klofač. Posvetovanje je trpeljeno od pol 4. do pol 7. zvečer. Razpravljalno se je podrobno o političnem položaju v deželi in določil se je program glede posstopanja pri današnji prvi konferenci.

Podraženje mesa in kongres mesarjev v Pragi.

Praga, 20. septembra. Včeraj se je vršil tu kongres mesarjev, katerega se je udeležilo nad 2000 mesarjev iz Češke in Moravske. Posvetovanjem so prisostvovali tudi nekateri državni in deželni poslanci. Navzoč so bili tudi zastopniki nižjeavstrijske mesarske zadruge. Sprejela se je soglano resolucija, v kateri se radi pomankanja živine zahteva, da se dovoli iz Srbije nadaljni uvoz živine in sicer najmanj 100.000 goved in 200.000 prašičev. Zniža naj se nadalje voznina. Dovoli naj se tudi uvoz mesa iz Argentinije, prepove pa naj se izvoz živine iz Avstrije v Nemčijo. Vlado se svari pred posledicami, ki bi nastale, ako bi se nadaljevala dosedanja agrarna politika.

Praška kreditna banka.

Praga, 20. septembra. Praška kreditna banka je sklenila na svojem izrednem občnem zbornu, da zviša akcijski kapital od 8 na 20 milijonov krov.

Novi nemški list v Celju.

Celje, 20. septembra. S 1. oktobrom prične tu izhajati v vašem listu že naznanjeno neodvisno nemško glasilo »Südsteir. Volksstimme« po dvakrat na teden. Slovenski krogji ta neodvisen list živalno pozdravljajo, ker je v našem narodnem boju živo občutna potreba.

Sanacija »Banke popolare« v Trstu.

Trst, 20. septembra. Včeraj se je vršil občni zbor »Banke popolare«. Upravni svet je na občnem zbornu poročal, da se je moralno odpisati pri posestvih 3 milijone. Ta odpis se pokrije na ta način, da se v ta namen porabi iz rezervnega fonda 1 milijon,

dva milijona pa vplača upravni svet, tako da bo banka še vnaprej poslovala. Obenem se stopi glede sanacije zavoda z nekim drugim zavodom v stik. Govori se, da je v ozadju »Länderbanka«.

Vojski konvent med Turško in Rumunsko — izmišljotina.

London, 20. septembra. »Morning Post« se brzojavlja iz Carigrada, da so vesti o vojaškem konventu med Turško in Rumunsko od kraja do konca izmišljene.

Položaj na Grškem.

Atene, 20. septembra. Radi izida zborovanja v današnji narodni skupščini vlada v političnih krogih precejšnje razburjenje in nemir. Kralj je namreč zagrozil, da narodno skupščino takoj razpusti, ako bi prišlo pri zborovanju do kakih nemirov. Tudi se je kralj izrazil, da ne bi nikdar dovolil, da bi se narodna skupščina izpremenila v konstitučno.

Kolera.

Carigrad, 20. septembra. V vila-jetu Smirna se je konstatiralo 17. in 18. septembra 17 novih slučajev kolere. — V tem času je umrlo za to bolezni 21 oseb.

Rim, 20. septembra. V Apuliji se je v zadnjih 24 urah naznanilo 5 novih slučajev kolere, v istem času so zopet umrle 4 osebe.

Budimpešta, 20. septembra. Minister notranjih zadev je odredil, da se radi kolere organizira ob Donavi sanitetska kontrolna služba, katera mora nadzorovati zlasti donavske tovorne parnice. S to odredbo se določa, da se imajo vsi parniki strogo preiskati in da so vsi potniki podvrženi petnevnemu opazovanju.

Strajk kaznjencev s stradanjem.

Koper, 20. septembra. V tukajšnji kaznilnici so začeli kaznjenci stavkati z gladom, in sicer pretečeno soboto. Vsega skupaj je stavkalo 140 kaznjencev, danes pa le še 50. Stavkati so začeli radi tega, ker niso bili zadovoljni s hrano in radi enega kaznjencev, ki je nastavljen za kuhanja. Ostali kaznjenci namreč zahtevajo, da se ga takoj odpusti iz tega mesta. Stavkujoče kaznjence so zaprli v posebne celice.

Lepa italijanska kolesarska dirka.

Trst, 20. septembra. Glede na deljske italijanske kolesarske dirke med Općino in Sežano je značilno to, da italijanski listi poročajo kako ponizno o tej dirki. Jutranji »Piccolo« poroča, kakor da bi se bila dirka tudi izvršila. Obenem pa potrdi, da so bili kolesarji na cesti vrženi raz koles, ne napada pa niti z eno besedo Slovencem, tako da se lahko trdi, da so Italijani v Trstu zelo poparjeni. Značilno je tudi to, da list »Impedimente«, ki sicer radi vsake malenkostne neprilike Italijanov z okoliškimi Slovenci navadno napravi kar celo afero, popolnoma molči o tej bajnokrasno uspeli dirki.

Ob obletnici.

Danes poteče dve leti, odkar sta izdihnila Ivan Adamič in Rudolf Lunder kot nedolžni žrtvi tragičnih dogodkov dne 20. septembra 1908.

Ne bodo danes vihrale s hiš ljubljanskih žalne črne zastave, promet po mestu se bo razvijal kakor običajno, toda spomin Adamičev in Lundrov bo živel v vseh poštenih narodnih sreih, dokler ne bo sprejela mati zemlja v sebe prah zadnjega Slovencea.

Adamič in Lunder nista revolucionarna junaka, slična onim, ki jih slave Italijani, podobni tistim, ki jih poveličujejo in kujejo v nebesa Madžari, Adamič in Lunder sta v nas simbol zakonite narodne borbe, simbol legalnega stremljenja po narodni osamosvojitvi in gospodarski emanציפациji.

Spomin Adamičev in Lundrov je sedaj, ko je časa tok izbrisal že njega vse sledove bolestnih in gorjupnih čustev, ožarjen z glorijsko narodnih žrtev, ki so legle v prezgodno gomilu, da vzevete iz grobov njihovemu narodu novo življenje.

Toda novo življenje bo narodu slovenskemu vzklilo samo, ako se bo vsak izmed njegovih pripadnikov zavedal svoje naloge, ako bo vsak vršil svojo narodno dolžnost in storil vse, da se narod dvigne kulturno, gospodarsko in politično.

Ako bo vsakdo vršil dosledno, trezno in zavedajoč se svoje narodne misije, svojo dolžnost, potem bodo postale brezpredmetne tudi vsake žrtve in narodu našemu ne bo nikdar več treba plakati in tožiti ob odprtih grobovih.

Narod mal smo in številno neznaten, zato je za nas neprecenljivo vsako človeško življenje, ker reprezentira za nas ogromen naroden kapital.

Kakor skrbimo za to, da se nam nihče izmed naših otrok ne potuje, takisto moramo tudi budno paziti na to, da nam ne propade nihče, dokler ni izpolnil in izvršil svoje življenske naloge.

To je bil naš princip vsekdar, in to načelo nam bo sveto tudi v bodoči. Zgodovina našega naroda je dolga veriga neprestanih borb za človeške in narodne pravice. In ta borba je bila izjemni redke epizode, ki kot izjeme samo potrjujejo veljavno glavno pravilo, vedno legalna in zakonita.

Z legalnimi in zakonitimi sredstvi smo si priborili vse, kar imamo. Ta borba res skonomia ne vodi k uspehom, toda eno je gotovo, da je končni efekt dosledne, smotrene borbe, ki se nikdar ne da spraviti iz prave kolotečine, vedno in vselej uspešen.

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Roman; spisal F. K.
(Dalej.)

Med pojezdom grofa Palfyja je princ Evgen odpravil svojo armado čez Donavo in jo zbral okrog Petrovaradina, kjer so bili še ohranjeni nasipi izza zadnje vojne s Turki. V območju topov petrovaradinske trdnjave, a zunaj utrdb in nasipov, je bilo utaborjeno kmetsko ljudstvo, ki je od vseh strani pribelalo semkaj pred Turki in s strahom in trepetom čakalo, kakšen bo konec bojev in vojne. V ubožnih, le za silo zadostujočih šotorih ali pa kar pod milim nebom na golih tleh, se je tu gnetlo več tisoč ljudi, ki so trpeli toliko bolj, ker jim je primanjkovalo tudi najpotrebnejših zdravil. Trpeli so molče in molče umirali.

Ta množica je seveda kmalu izvedela od vojakov, kakšen uspeh je imel pojezd grofa Palfyja in izvedela je tudi, koliko ranjenih vojakov je padlo v roke Turkom, ki so jih odpeljali v svoje taborišče. Zlasti je vojaštvo žalovalo, da je hrabri pod-

Slovenci se v svojem boju za pravice, ki nam gredo po vseh božjih in človeških postavah, nismo nikdar posluževali velikih zunanjih efektov, nikdar nismo lahkomiselnio žrtvovali dragocenega človeškega materiala v doseg svojih ciljev, marveč vselej in vsikdar smo stopali po ravno začrtani cesti zakonitosti in dopustnosti.

In če so v tej naši legalni, v začenih utemeljeni borbi, proti našemu prepričanju in proti naši volji vendorle padle žrtve, toda ne žrtve revolucionarnih teženj, marveč žrtve zakonitih naših stremljenj, potem je njihovo dejanje v toliko idealnejše in njihova zasluga v toliko večja.

Adamič in Lunder spadata med te žrtve.

Za to večna slava njiju spominu v narodu slovenskem!

Minister Haertl proti Ljubljani.

Kranjski deželni odbor je včeraj dobil od ministrstva notranjih del dopis glede novega mestnega statuta za Ljubljano in novega volilnega reda. Stališče, katero je zavzel v tej zadevi minister Haertl je načrtnost postavljeno, kakor bomo to bliže pojasnili v današnjem večernem listu.

Zopet izjemno stanje v Ljubljani.

Z današnjim dnem je po nekončni modrosti gospoda Božidarja Černeta zopet zavladalo izjemno stanje v Ljubljani. Ali se je morda kaj zgodilo, ali se morda kaj pripravlja v Ljubljani? Nič, prav ničesar! Vseh teh odredb so krivi zlobni praktikarji, ki nečejo iz koledarja izbrisati ominoznega 20. septembra, ki še vedno ne da spati za javni mir in red tako skrbecemu gospodu Schwarzu. Ni je v Ljubljani žive duše, ki bi mislila na kakršnokoli demonstracijo, a ni tudi v mestu človeka, razen par prirkrnenih individuov, ki bi verjel na to, da je sedaj v Ljubljani tako razpoloženje, iz katerega bi lahko nastali nemiri in izgredi. Avstrijski državniki niso bili sploh nikdar posebno pametni, a rekord v tem oziru je dosegel, kakor se zdi, naš modri deželni predsednik. Za danes je poklical v mesto 80 orožnikov iz vse Kranjske, 27. pehotni polk pa je dal v vojašnici konsignirati. Snoči in danes po noči so v službi vsi uradniki pri dež. vlad. Nemška kazina je zastreljena s četjo orožnikov pod poveljstvom višjega vladnega uradnika. Med vojašnico 27. pehotnega polka in pokopališčem pri Sv. Križu bo neprestan patruljiralo 20 orožnikov, katerim bo tudi poveljeval vladni uradnik. In da se na zgoraj markira antidinastičnost in neloyalnost Slovencev, kar je za Schwarza velikega pomena, bo cesarjev spomenik ves dan in vso noč zastražen od orožni-

kov, redarjev in detektivov. Na čelu te straže bo zopet vladni uradnik. Ne bomo komentirali in kritizirali teh odredb, samo to vprašamo v vsi svoji državljanški pokornosti in poniznosti: Kdaj bo vendar gotove ljudi srečala pamet?

20./IX. 1910.

Danes se bodo pobirali prispevki za narodno zbirko po celjem Sp. Štajerskem. Tudi v Ljubljano se je poslalo 5 nabiralnih pol. Želimo, da k tej narodni zbirki tudi Ljubljana prispeva kolikor največ more.

Enota mera za vse.

V nedeljo ponoči ob pol 12. je prikrorakalo od pošte sem po Šelenburgovi ulici kakih deset častnikov. Korakali so vsi v eni vrsti. Ker so imeli na sebi široke plašče ni nihče mogel mimo njih po ulici. No, to bi še človek potrepel. Imeli pa so sabo dva psa. Ta so s krikom in vikom podili po ulici, psa pa sta lajala, kolikor jima je duša dala. Prebivalci Šelenburgove ulice, vzbujeni iz spanja, so odpirali okna in prestrašeno povpraševali, kaj pomeni to rožljanje s sabljami in tuljenje psov. Oči postave — visoke in nizke so stale na vogalu drevoreda, nasproti kazinet ravnodušno uživala ta nočni blagoglasni koncert. Kako tudi ne, saj koncertisti niso bili — civilisti!

Ali je Muzejski trg javen prostor ali ni?

Omenili smo že, da je ravnateljstvo nemške gimnazije jelo rabiti Muzejski trg kot gimnazijski vrt, kjer se ob desetih podeh semterja kričejo kakor žrjavni nemški pobalini. Mi smo proti tej izrabi javnega prostora že odločno protestirali, toda, kakor se zdi, popolnoma brezuspešno, zakaj včeraj dopoldne so zopet paglavci razgrajali po trgu, kakor navadno, ter kričali uprav huronsko, da so z vseh strani hiteli ljudje gledat, kaj se je zgodilo na Muzejskem trgu. Ali je res gotovim krogom vse dovoljeno pod vladnim komisarjem Laschanom? Ali ni faktorja v deželi, ki bi napravil konec tem škandaloznim razmeram?

Novo sokolsko društvo.

V Grosupljem se je v nedeljo osnoval pripravljalni odbor za ustanovitev telovadnega društva Sokol. Na čelu pripravljalnega odbora stoji znani narodnjak gosp. Rus. K društvu je prijavilo svoj pristop že več vrlih kmetskih mladeničev. — Želimo mlademu, razvijajočemu se »Sokolu« mnogo sreće in uspehov.

Skof Bonaventura — modernist?

Predobro je znano, da se naš visoki dušni pastir kaj rad peča s pisateljevanjem! Izdal je že mnogo raznih »škriptur« in poučljivih knjižic! V zadnjem času se je spustil tudi na

pozitivno znanstveno polje geološke vednosti! On namreč nekje pravi — kar je tudi znanstveno določeno dokazano! — da je naša ljuba rediteljica zemlja stara več sto — in sto tisoč let! Dobro! Pred par leti je pa izdala družba sv. Mohorja v Celovcu 3 dele knjige z naslovom: »Pamet in vera«, spisal župnik Seigeršmid, kjer piše taj kategorično trdi, da so ne daveno temu francoski, sloveči učenjaki na reki Loire (lóar) ob njenih diluvijalnih plasteh natanko dokazali, da je ta naša predraga matuška zemlja ravno 6 (reel šest) tisoč let star... —, kakor se čita po židovskih tudi pri nas veljavnih zapisih sporočilih! Kaj naj sedaj veruje naš pripravni kmetovalec na deželi? Ali to, kar čita v knjigah, ki jih izdaja naša knjižna družba sv. Mohorja s posebnim privoljenjem visokočastitega knezoškofijstva v Celovcu — ali pa ono, kar trdi neposredni cerkveni njegov vladika v sredini Slovenije in kar tudi odgovarja dosedanjim geološkim raziskovanjem? — Kaj nek poreče najzadnji »Motuproprio« Pija X. k temu nesoglasju? Ali bode najvišji cerkveni poglavar zabrusil našemu vladiku modernistu svoj gromoviti: »anathema« v obraz ali pa ga bode pozval, kakor sta bila opetovano klicana naša blagovestnika sv. Ciril in Metod ad limina Petri — da se opraviči in opere svojih modernističnih naziranj? Vederemo!

Ljudski glas o političnem delovanju naše duhovščine!

Pretekli teden sem bil po opravkih na deželi. Obiskal sem imovitega poljedeleca, ki čita v prostem času razne naše politične liste. Po vsem naravno je tedaj, da sva tudi midva malo pretresla naše politične razmere. Napsled mi reče čisto mirno in s poudarkom: »Moje in še tudi drugih kmetov menjenje je, da naj duhovnik opravlja tisto službo (božjo) v cerkvi, za katero se je izučil! V posvetne (politične) boje in kupčijska opravila naj se duhovščina ne vmešava. Saj je rekel Kristus: »Moje kraljestvo ni od tega sveta!« — Zraven pa prosim tudi to-le v poštev zveti: Kaj bi neki rekel škof ali pa kak drugi duhovski mogočnež, ako bi n. pr. Hribarju ali dr. Tavčarju kar naenkrat v glavo padlo, pa bi se eden naših politikov oblekel v mašnikovo obleko in bi hotel pridigli na leci, ali pa celo maševati! Vse bi kričalo, da je to novost, blasfemija, zasramovanje vere itd.! Vidiš, to-le pravim jaz, kakor ni dovoljeno našim polit. zastopnikom opravljati duhovniških opravil, tako naj bode tudi duhovskim osebam zabranjeno vmešavati se v posvetne, politične stvari. Ako se to doseže, potem bomo imeli mir v deželi!«

Posnemanja vredno.

Kakor poroča iz Gorice »Učit. Tov.« št. 37, 16. t. m. se je tamkaj se

pokopovalec so bili daleč od njega, in nič se mu ni bilo batiti, da bi ga takoj presenetili.

Preiskal je najprej vsakega tulječege vojaka, cesarskega in turškega, in je videl, da je en sam turški vojak še živ. Temu je obvezal rano in mu dal piti. Potem je naglo slekel dva mrtva Turka in njiju trupli zakopal v jamo, ki jo je v hitri izkopal z mečem, katere so imeli mrliči pri sebi. Oblekel je potem obe turški obleki drugo vrh druge in si privezel turban ter opasal turški meč. Zdaj se ni več bal presenečenja, kajti vedel je, da je v turški armadi na tisoče pomohamedanjenih Srbov in Bolgarov, ki ne znajo turškega jezika, in ga torej ni bilo strah, da bi ga v temi spoznali kot kristijana.

Po vojaškem običaju tistega časa je potem preiskal mrliče in vzel, kar je dobil pri njih. Plen je bil prav reven. Pri cesarskih vojakih je dobil vsaj nekaj denarja, pri turških pa niti denarja. Pač pa je dobil pri enem turških mrličev zlato žensko zapestnico, okrašeno z dragimi kamenji, in star prepoten pergament, na katerem je visel velik pečat. Obleka in orožje tega mrliča je kazalo, da je moral mož biti turški oficer, njegov zeleni turban pa je pričal, da je bil že opravil romanje v Meko.

(Dalej prihodnje.)

maršal grof Brenner zapadel tej usodi. Čula pa so se tudi še druga imena padlih ali pogrešanih oficirjev in vojakov, in med njimi tudi ime krasirskega poročnika Snoja.

Nihče ni teh pogovorov in poročil poslušal s toliko pozornostjo, kakor mlad, kmečko oblečen človek. Najpreje se je mudil v obližju vojakov, ki so iza nasipov prihajali med begune, ali pa so bili na delu pri popravljanju in kopanju nasipov in ker je umel nemški, je tudi največ izvedel.

Ko se je naredila noč, si je mladi človek izbral samotno ležišče na skrajni meji begunskega taborišča. Zaril se je v grmovje, se zavil v kožuh in od tamkaj opazoval straže, ki so bile razpostavljene.

Bila je mehka poletna noč, začetkom meseca avgusta. Iz pripovedovanja vojakov je bil mladi mož posnel, da se začne čez nekaj dni veliko bojevanje s Turki, ki so se vse bolj približevali petrovaradinski trdnjavi. To ga je napotilo, da se je odločil brez odlašanja izvršiti svoj načrt. Zakaj v slavonsko kmečko noč oblečeni fant ni bil nihče drugi, kakor bivši praporčak Andrej Čerin.

Ko je v taborišču begunov zavdal mir, ko so se slišali samo še klici straž, se je Čerin dvignil s svojega ležišča in se splažil izza grmov-

ja. Noč je bila temna in vsled tega mu je bilo mogoče, da je zapustil svoje skrivališče, ne da bi ga bile vojaške straže zapazile. Previdno se skrivajoč, je taval naprej v smeri, od koder so bili prišli Palffyjevi konjeniki iz boja s Turki.

Kmalu je zagledal pred sabo turškega konjenika, ki je stal na straži. Obrnjen je bil proti taboru cesarskega vojaštva, ki je bilo oddaljeno le še kake pol ure hoda, a opravljal je svojo službo malomarno. Vedel je pač, da varuje le tiste vojake, ki so na bojišču iskali ranjencev in pokopavali mrliče. Čerin je napravil velik ovinek, da se ogne konjeniku in je srečno prišel na bojišče.

Turški vojaki so bili šele ponoči začeli na razprostranem bojišču iskati ranjencev in pokopavati mrliče. Posvečali so svojo pozornost najprej cesarskim vojakom, kajti pri teh jim je bilo pričakovati kolikor toliko plena. Vsakemu so izpraznili vse žeppe in mu vzeli, kar je imelo le količinu vrednosti; če je bil še živ, so ga usmrtili in vrgli v izkopane jame.

Čerin se je priplazil do soteske, kjer je ležala gruča cesarskih in turških vojakov. Iz pripovedovanja vojakov v taboru je vedel, da je bil tod težko ranjen podpolkovnik baron Ow in da je ta soteska najbolj oddaljena od turškega taborišča. Vojaki-

stavil poseben odbor iz gg. vseh slovenskih strank, ki ima nalogu izvršiti posebno ljudsko štetje v mestu Gorica, ali kakor se poročilo doslovno glasi: »storiti vse potrebno, da se dožene pravo število Slovencev v gorskem mestu — ter da se ljudsko štetje izvrši pravilno in pravično!« — Neprijatelj je silno štiven, zraven pa ima vsa potrebna bojna sredstva na razpolaganje, zato je pa tudi umestno in prepotrebno temu nasproti nastopiti z »zdrženimi močmi«, kakor so goriški rodoljubi pokazali lep izgled vsem Slovencem v posnehanje! — »Branik in Branibor« takoj na delo!

Lastovke so še pri nas.

Potuoč v preteklem tednu po dolenski strani sem videl med Rudolfovem in Mirnopočjo še veliko množino lastovie, ki so ob gorkih solnčnih žarkih nad Mirnopočjo dolino prav pridno letale po gorkem zraku in nabirale si hrane — za daljno pot v gorkejše kraje. Večina teh priljubljenih dom. ptic je že odjadrala v mrzli drugi polovici meseca avgusta. Ker že v par dneh nastopi astronomična jesen in se te znanlike lepih spomladnih dni še nahajajo pri nas — bi bilo to znamenje, da bomo morebiti imeli še dolgo časa gorko jesensko vreme! — Spectator.

Bleantinizem!

»Pester Lloyd« pozdravlja nemškega cesarja Viljema II. ob njegovem prihodu na Ogrsko v izbrano pisani uvodniku ter slavi njegove skoraj božanstvene vladarske čednosti in kreposti, osobito pa »Njegac nad vse trdno nemško zvestobo! Spominja se onih preslavnih časov, ko so Madžari obhajali svojo tisočletnico od prihoda v sedanja selišča in ko jim je nemška zgovorna cesarost govorila takovo dušo segajoče in madžarskemu šovinizmu tako laskajoče govorance o »splošno poznanem viteštvu Arpadovih potomcev itd.« Onih neslavnih dni pred koalicijo dobo (8—10 let) pa neče omenjati slinasti židovski pisač, ko se je v Budimpešti namigoval in propagiralo dejstvo, da je neki radikalni Košutovec dal prenašati po ulicah slike drugega sina Viljema II. Eitel Fritza, ki so ga smatrali za kandidata na Budimski prestol vročekrvni opozicionale! Ali je tudi to zvestoba napram lastni dinastiji?

Ruska mornarska godba je igrala sokolsko koračnico.

Poročali smo že o ponesrečenem podčastniku Dimitriju Kurjulki z ruske križarke »Rjurik« na Reki. Pri pogrebu, o katerem priobčimo jutri dalji dopis, je sodelovala tudi russka mornarska godba. Ko se je vratila godba s pogreba v pristanišče, je svirala sokolsko koračnico. Na tisoče pri pogrebu navzočih Hrvatov je to tako navdušilo, da so stopili v vrste, ter v sprevodu stopali v mesto pod zvoki sokolske koračnice, svirane od ruske vojaške godbe.

Iz sodne dvorane.

Okraino sodišče ljubljansko.

Klerikalna gonja proti naprednemu učiteljstvu. Kakor smo že svoj čas poročali, se vrši pred ljubljanskim okr. sodiščem razprava o tožbi naprednega nadučitelja g. Petriča proti klerikalnim korifejam v Rudniku, posestnikom Jan. Babšku, Jerneju Babšku, Kamnikarju, Jeršinu in Mlakarju zaradi zaljenja časti, ker so g. Petriča ovadili šolski oblasti, češ da je dal šolarice Angeli Bobšovi le zato dobro šolsko izpričevalo, ker mu je prinesla klobas, cigar in cigaret. To so možakarji zatrjevali tudi okr. šolskemu nadzorniku gosp. Gabrščku, ki je prišel vsled one ovadbe stvar osebno v Rudnik raziskavat. Klerikalni možakarji so pri obravnavi vsi zlezli pod klop in se skrivajo drug za drugega. Svojih podlih očitanj pa, ki jih ne morejo dokazati, seveda ne marajo preklicati, ampak prihajajo na dan z vedno novimi nesramnostmi. Predlagali so vedno nove in nove priče, ki pa vse skupaj niso doslej mogle prineseti prav nobenega dokaza za one podle denuncija. Zaradi vedno novega zasljevanja prič se je morala obravnavata že

parkrat preložiti in se je včeraj spet nadaljevala ter je potrdila le to, kar vse prejšnje: kako peklenko zlobni so klerikalci, če gre za to, uničiti svojega nasprotnika. Rekord nesramnosti je pri včerajšnji obravnavi dosegel Jeršin, ki je s pestjo tolkel ob klop in vpil: »Že 25 let sem v občinskem odboru, pa še nisem videl take sirovine, kakor je ta-le« — kazal je pri tem na g. Petriča. Le čudimo se, da sodnik klerikalnega možakarja ni takoj korekcioniral zaradi nedostojnega vedenja v sodni dvorani. Obravnavata se je moral spet preložiti, ker se priča g. šol. nadzornik Gabršček včeraj ni odzval povabilu. — O izidu obravnavate, ki eklatantno kaže, s katerimi nasprotniki se mora boriti napredno učiteljstvo po kmetih, bomo seveda še poročali.

Ukradeno zelje. Posestnik Fran Dovč iz Sp. Kašja trguje tudi z zeljem. Kupuje ga od sosedov, potem ga pa prodaja naprej. Zadnjič je še po zelniku svojega soseda in je tam ogledoval zelje premišljajoč, ali bi se izplačalo ga kupiti. Drugi dan so domači zapazili, da na tistem zelniku manjka kakih deset najlepših glav in neka deklica je povedala, da jih je porezal in odnesel Dovč. Ker pa je deklica včeraj pred sodiščem izpovedala precej nejasno in zmeleno in nobena druga priča ni mogla potrditi, da bi bil Dovč res one zelnate glave ukradel, je sodnik Dovča oprostil. — Obenem je bil Dovč obdeljen, da je lani avgusta meseca hotel odnesti iz nekega tujega kozolea snop pšenice, odnesel ga ni edinole zato, ker so ga prepodili. Tudi glede te obtožbe ga je sodnik oprostil, ker je stvar med tem že zastarela.

Zopet vtihotapec.

V nedeljo ponoči se je v spalno sobo Spreitzerjevih hlapcev na Taberju že po znanem načinu vtihotopal nek, dosedaj še neznan individij, ter ukradel Antonu Dremastju iz odklenjenega kovčega srebrno cilinder uro z zlato verižico in denarne, v kateri je imel okoli 3 krone denarja, ter potem, ko je poskusil priti v kovček ukradenčevega tovariša, a si ga ni upal vlotiti, zopet odšel. Oba hlapca sta tako trdno spala, da nista tatu prav nič éutila. Demastja ima čez 110 K škode.

Nesreča.

Včeraj popoludne se je zlomila na odru pri stavbi nove obrtne šole 17letnemu zidarskemu vajencu Dominiku Girettiju deska, vsled česar je padel 4 metre 35 centimetrov globoko in se na nogi tako poškodoval, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnico.

Razne stvari.

*** Cuden vzrok ločitve zakona.** V Los Angelos v Kaliforniji se je ločili te dni zakon milijonarja Tannerja iz zelo čudnega vzroka. Tanner ni prišel sam k razpravi, marveč je poslal svojega zastopnika. Vzrok zakonske ločitve je sleden: Zakonskima Tanner se je porodila pred petimi leti hčerka, ki je postala slavna in priljubljena takoj po vsi Kaliforniji. Ta hčerka, imenovana Bepina, dobi ob polnoletnosti v svojo last 125 milijonov dolarjev. Zato ni čudno, da je ljubeča mati posvetila svoji drobni hčerki vso pažnjo in skrb, da jo ohraji pri življenu. Gospa Tanner ima grozen strah pred mikrobi. Zaradi tega je pustila zidati hišo, kakršna se še ni zidala nikjer na svetu. Predvsem so se morale zamoriti na kraju, kjer stoji hiša, kali. Vsak kamen, ki se je vzidal v hišo, je bil skrbno razkužen in steriliziran. Stene onih sob, ki so bile oddočene za bivanje otroku, so tako zidane, da je nemogoče, da bi se na njih vgnezdzili mikrobi. Predno so Bepino prepeljali v njen novi dom, so tudi zrak v sobah razkužen in steriliziran. Stene onih mnogočetvilno služabništvo so desinficirali ali razkužili; ravno tako se je zgodilo z njeno obleko, jedmi in igračami. Tudi oče ni smel preje stoti v otroško sobo, dokler se ni puštil desinficirati, pa niti potem ni smel vzeti otroka v naročje, ker se je mati bala, da bi ga ne poljubil in s poljubom okužil. Svojega otroka je smel občudovati samo iz dalje. —

Umevno je torej, da Tanner ni morebil dolgo časa prenašati desinficirano zakonsko srečo in sterilizirano očetovsko veselje. Mož je pobegnil v Evropo, kjer je dlje časa zdihoval za izgubljeno srečo. Končno je žena vložila tožbo na ločitev zakona, »ker jo je mož hudobno zapustil«. Bepina pa raste in se razvija kljub vsem mučenijstvom desinfekcije in sterilizacije.

*** Samomor ruske igralke.** V nekem hotelu v Parizu se je ustrelila mlada ruska igralka Klavdija Jankovska. Prišla je še pred kratkim iz Petrograda s sinom tamkajšnjega bankirja Lessina. Vzrok samomora je baje neozdravljiva bolezen.

*** Kitajski poštni uradnik na Dunaju.** Kitajska vlada namerava popolnoma modernizirati svojo pošto. V to svrhu je odpolnila v evropska mesta več uradnikov, katerih naloga je, da natančno prouči tukajšnje poštnje naprave. En tak uradnik je prišel tudi na Dunaj, da si ogleda oddelke dunajskega poštnega ravnateljstva in večje poštnje urade, da se pouči o poslovanju na glavnem poštnem uradu, v brzjavnih centralah itd. Kitajska se bo torej vendarle modernizirala.

*** Crna roka v Italiji.** Nek list v Reggio opisuje hudo delstvo, ki jih je zadnja leta zakrivila tajna banditska družba La mano nera — Crna roka, v južni Italiji. Po zatrdilih dotičnega lista je izvršila imenovanja roparska tolpa v prvi polovici leta 1910 njegova leta 97 krvavih zločinov. Najhujšje je divjala v provincah Reggio in Kalabrija. V 32 slučajih so bili napadenci umorjeni, izvršilo pa se je samo šest arretacij. List zahteva, da stori vlada že enkrat konec roparskih tolpi, kakor ga je napravila vsaj deloma početju mafije na Siciliji.

*** Zaradi jetike.** 32letni učitelj godbe Rihard Riedl v Berolini ni smel spati v isti sobi kot njegova družina, ker je biljetičen. To je morda takobolelo, da je pograbil za revolver ter hotel ustreliti ženo, svoja dva otroka in potem še samega sebe. Žena in sin sta precej nevarno ranjena, hči najbrž ne bo več okrevala. Riedl pa se je le neznatno obstrelil.

*** Jokajoči zagovorniki.** Zagovorniki ameriških banditov so začeli zadnji čas med svojimi zagovori prav bridko jokati. Zagovornikov jok mora seveda omehčati še tako trdo sodnikovo sreco. Zato se je večkrat zgodilo, da je bil oproščen marsikak glasovit rokovnjač, o katerem se je splošno mislilo, da bo prav pošteno zaščit. In k temu so zelo mnogo pripomogle zagovornikove solze. Zato popolnoma opravljeno vprašuje list »Eelair«, če je dopustno, da advokat joka pred sodiščem. S svojim jokom vpliva zagovornik na sodnike in na porotnike, da se potem izrekajo kritve sodbe. Neka komisija, ki je imela nalog, preiskati dopustnost, oziroma nedopustnost joka pred sodiščem, je izdala sledeče mnenje: Solze pred sodiščem so pripomoček obrambe, ki je dovoljen, kakor so dovoljeni drugi pripomočki: Sodnik nima prav nobene pravice preiskovati, če so pristne ali posiljene.

*** Madžari izumirajo!** Kakor javlja »Pester Lloyd« št. 220 dne 16. septembra, je bil v mesecu juliju t. l. »kongres za meščanske zadeve« v Temešvaru. Pri tej priliki so se razpravljala razna vprašanja, tičiča se mestnih upraviteljstev, kakor: higijena, ljudsko štetje, dobrodelne naprave itd. Pri tej priliki pa je razkrila statistika strašanske podatke! Navajala so se mesta, v katerih se je prebivalstvo od leta 1860 dosedaj zmanjšalo za 6, 10, celo 40%! V 16. mestih, kjer je prebivalstvo znaša 360.000 duš, je umrlo v mesecu juliju t. l. 1021 ljudi, rodilo se je pa 869 otrok; tedaj — 152 mrličev več, nego novorojenih! A v tem času ni bilo nobene epidemije! V Temešvaru samem pride na 11 mrličev — le 10 porodov. Ako bi rodoviti Slovani ne zalagali Magyar - Orszaga s svojim prebitkom na otrokih — bi bilo Arpadovo kraljestvo kmalu — brez podanikov!

*** Pijan šofer.** V Klagenbachu blizu Kolonije je pijan šofer povabil v avtomobil tri otroke. Komaj so otroci slesli v avtomobil, ga je šofer spustil, da jo je ubral kakor vihar. Priletel je s tako močjo v neko drevo, da so otroci v velikem kolobarju od-

leteli na cesto. Avtomobil se je skoro popolnoma razbil. Ljudje so bili tako ogorčeni, da bi bili kar na cesti ubili šoferja, ako bi ga ne bili stražniki varovali. Lahkomiselnega šoferja so zaprli.

Najnovejše vesti.

Pasivna rezistence južnih železničarjev.

Dunaj, 20. septembra. Pasivna rezistence uradništva južne železnic traja dalje. Pogajanja koaliranih železničarjev z ravnateljstvom južne železnice so imela včeraj nezadovoljen uspeh.

Dunaj, 20. septembra. Včeraj in predvčerjnjim so se vršila v upravnem poslopuju južne železnic posvetovanja radi pasivne rezistence in zahtev uradništva. Posvetovanju je predsedoval generalni ravnatelj južne železnice Kazl. Komisar Fall je referiral o svojih posvetovanjih s personalno komisijo koaliranih železničarskih društev, ki so se vršila pretečeni teden in je predložil zahteve uradnikov. Na podlagi tega referata se je določilo gradivo, katero naj se predloži upravnemu svetu v pretres. Včeraj popoldne in zvečer so se nadaljevala pagajanja med ravnateljstvom in predsedstvom koaliranih železničarskih društev. Kakor poročajo dunajski listi, pride na vsak način do sporazumljjenja.

Za kratki čas.

— Veš kaj, — komaj pet mesecev je, kar ti je mož umrl in že si se zopet poročila. Malo dlje bi pa bila že lahko počakala.

— Saj je res — bom pa prihodnji.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 19. septembra 1910.

	Denarni	Blagovni
4% majeva renta	93-50	93-70
4-2% srebrna renta	97-25	97-45
4% avstr. kronska renta	93-50	93-70
4% ogr.	91-75	91-75
4% kranjsko »deželno« posojilo	96—	97—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke iz I. 1860 1/2	226	232
” 1864	322	328
” tisk	156-0	162 50
” zemeljske I. izdaje	298—	304—
” II.	278-50	284 50
” ogrske hipotečne	249—	255—
” dun. komunalne	531—	541—
” avstr. kreditne	520—	530—
” ljubljanske	87—	93—
” avstr. rdeč. kriza	63-25	67 25
” ogr.	38-50	42 50
” bazička ”	29—	33—
” turške	256—	259—

<

„Trgovsko-obračna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z enojnim jamnikom

Uradni prostori: Štefanija ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po $4\frac{1}{2}\%$; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobri stranki čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — Ravnoram menjalnica: zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnočenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izda nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pisemo v zadržni pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Usojam si vladivo opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke življenske zavarovalnice, najcenejši zavod na kontinentu.“

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z enojnimi zavozi

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18 je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 82,118.121-11 K 20,775.510-59

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsega odbitka rentnega daveka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000

Posejajo na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $3\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštne hranilnice račun št. 828.405.

Slavnemu občinstvu najvljudneje naznanjam, da budem otvorila

Naznanilo!

— dne 19. septembra 1910 —

fino in svetlo likalnico

jamčim za zelo točno, najboljšo postrežbo in se cenjenemu občinstvu vladivo priporočam.

Gabriela Jug,

Ljubljana, Židovska ulica št. 3

155

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzih.

Delniška glavnica: K 5,000.000 — Rezervni zaklad: K 450.000 —

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovence je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki »SLAVIJI«.

Podpiramo torej domač slovanski zavod, da more naloži, ki si jo je stavljal, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fondi K 48,812.707 — Jamčilo za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z veskozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmočno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banko „Slavijo“ v Ljubljani.

Z
e
p
l
e
n
j
e
s
o

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 3.

∴ Največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

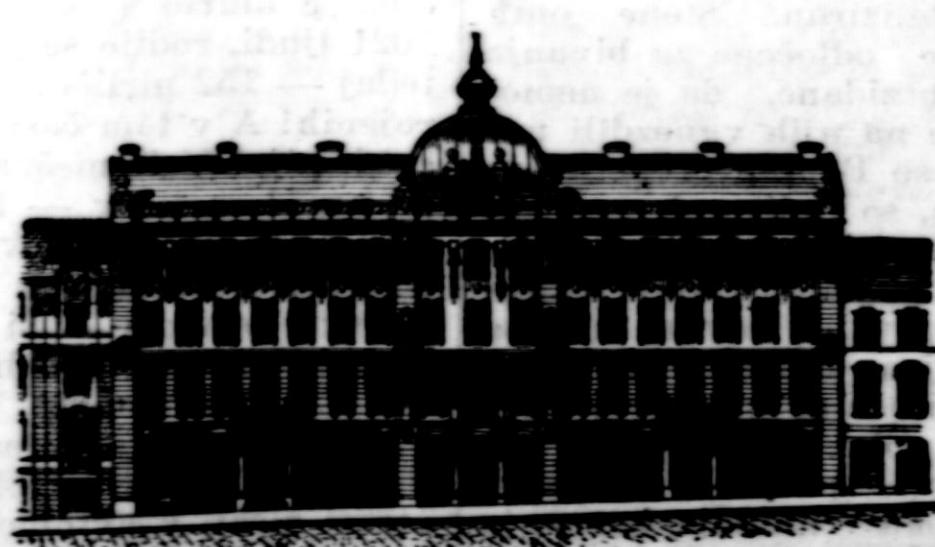
Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov krov.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov krov.

Rezervni zaklad nad 1 milijon krov.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in z vso svojo močjo. Izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželnih vlad, izključena vsaka spekulacija z vloženim denarjem. Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po $4\frac{1}{4}\%$ brez odbitka; nevzdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posojila na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj $1\frac{1}{4}\%$ na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditne društve.

4